ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ALFRED DE BESANCENET

ΣΥΝΤΡΙΜΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ...

ΕΝΩ ἔβγαιναν ἀργὰ τὴ νύχτα ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατικὴ «Λέσχη τῶν Κυνηγῶν», ὁ Ραϋμόνδος ντὲ Ὠδοπὸρ ἔπιασε ἀπὸ τὸ μπράτσο τὸν Παῦλο ντὲ Ζερμὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Ὦ, ἀγαπητέ μου... Δὲν σὲ ἀναγνωρίζω πειά... Δὲν εἶπες ὁλόκληρη τὴ βραδυὰ οὔτε τρία λόγια... καὶ σοῦ τὸ ὁμολογῶ ὅτι, ἂν δὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι εὔθυμοι σύντροφοί μας, ἡ παρέα σου θὰ ἦταν πολὺ πληκτική... Μήπως ἄφησες στὴ Βουργουνδία, ὅπου μᾶς ἔλειπες τόσον καιρό, τὴ γλῶσσα σου καὶ τὴν καρδιά σου;...

— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ Παῦλος πολὺ σοβαρά. Δὲν ἄφησα στὴ Βουργουνδία τίποτε. Τὸ μόνο ποὺ ἔκανα ἐκεῖ κάτω, ἦταν μιὰ κακὴ πρᾶξις...

— Μιὰ κακὴ πρᾶξις ! ἐπανέλαβε ὁ Ραϋμόνδος, ποὺ ἔγινε κι' αὐτὸς σοβαρός, ξεχωρίζοντας τὴ μελαγχολία ποὺ ὑπῆρχε στὴ φωνὴ τοῦ φίλου του... Μιὰ κακὴ πρᾶξις... Δὲν σὲ φαντάζομαι, φίλε μου, ἱκανὸν νὰ ἔκανες ἐσὺ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα...

— Καὶ ὅμως ἔτσι εἶνε ! τοῦ ἀπάντησε ὁ Παῦλος μελαγχολικά.

Ἔπειτα ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους σιωπηλοί. Σὲ λίγο ὅμως ὁ Παῦλος διέκοψε τὴ σιωπὴ καὶ εἶπε στὸ φίλο του :

— Ἄκουσε... Αὐτὴ ἡ ἀνάμνησις μὲ βασανίζει... Θέλω νὰ σοῦ διηγηθῶ τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ τῆς ζωῆς μου, γιατὶ αἰσθάνομαι πὼς ἡ ἐξομολόγησίς μου θὰ μοῦ κάνη καλό...

Μά, βλέποντας ὅτι εἶχαν φτάσει πειὰ μπρὸς στὸ σπίτι του, σταμάτησε καὶ εἶπε στὸ Ραϋμόνδο :

— Ἔλα ἐπάνω... Ἐκεῖ θὰ μιλήσουμε καλύτερα...

Ἀνέβηκαν πράγματι ἐπάνω καί, ὅταν, ἔπειτ' ἀπὸ λίγο, ὁ ὑπηρέτης τοῦ Παύλου τοὺς σερβίρισε δυὸ φλυτζάνια μὲ τσάϊ ποὺ ἄχνιζε, ὁ τελευταῖος ἄρχισε τὴν ἀφήγησί του :

— Ἐπέρασα, καθὼς ξέρεις, τὸ καλοκαίρι μου στὴν ἔπαυλι τῶν Ρέγκ, στὸ Παλέζ. Συγχρόνως μ' ἐμένα βρισκόταν ἐκεῖ μιὰ νέα κόρη, ποὺ ἴσως τὴν ξέρεις, ἡ δεσποινὶς Ἐριέττα ντὲ Μαρσιβάλ.

Ὁ Ραϋμόνδος ἔκανε σημεῖο μὲ τὸ κεφάλι του ὅτι δὲν τὴν ἤξερε, καὶ ὁ σύντροφός του ἐξακολούθησε :

— Νὰ σοῦ περιγράψω τότε τὰ χαρακτηριστικά της... Εἶχε σγουρὰ ξανθὰ μαλλιά, μάτια γαλάζια, πολὺ φωτεινὰ καὶ πολὺ γλυκά, καὶ πρὸ πάντων ἕνα θεῖο χαμόγελο στὴν ἄκρη τῶν χειλιῶν της. Ἕνα δυστύχημα ποὺ τῆς εἶχε συμβῆ, ὅταν ἦταν ἀκόμα κοριτσάκι, τὴν εἶχε ξεγοφάσει καὶ ἀπὸ τότε εἶχε μείνει κοντή, μὲ πόδια ἀτροφικὰ καὶ μὲ τὸ ὑπόλοιπο κορμὶ τρὸς κετὰ ἀνεπτυγμένο. Ἦταν θλιβερὸ τὸ θέαμα νὰ βλέπῃς τὸ ἀγγελικό της κεφάλι ἐπάνω στὸ συντριμμένο της σῶμα. Παρ' ὅλα αὐτὰ διατηροῦσε τὴν εὐθυμία της, ὁμολογοῦσε πὼς ἦταν εἰκοσιπέντε χρόνων κι' ἔλεγε γελῶντας πὼς ἦταν καταδικασμένη νὰ μείνη γερροντοκόρη...

Ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἔχασε τὴ μητέρα της καί, ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια, πέθανε κι' ὁ πατέρας της, ἀφοῦ προηγουμένως καταστρόφηκε οἰκονομικῶς. Ἔτσι ἡ φτωχὴ Ἐριέττα γνώρισε τὴ ζωὴ στὸ σκληρὸ σχολεῖο τῆς ἐργασίας.

Ἦταν ἐξαιρετικὰ ἀξιαγάστητη καὶ καλή καί, μόλις τὴ γνώρισε στὸ σπίτι τῶν Ρέγκ, ἔννοιωσα βαθειὰ συμπάθεια γιὰ τὸ ἀπόκληρο αὐτὸ πλάσμα, τὸ καταδικασμένο, παρ' ὅλη τὴ γοητευτικὴ φυσιογνωμία του, ποὺ θὰ ἔκανε πολλὲς ἀπὸ τὶς λεγόμενες ὡραῖες νὰ τὴ ζηλεύουν, νὰ μὴ γνωρίση ποτὲ τὴν ἀγάπη... Ὅταν ἔβλεπα τοὺς ἄλλους νὰ τὴν κοροϊδεύουν ἀπὸ πίσω, μοῦ ἐρχόντουσαν δάκρυα στὰ μάτια... Εἶχα γίνει γι' αὐτὴν ἕνας καλὸς σύντροφος, στὸν ὁποῖον ἐκείνη ἄνοιγε τὴν καρδιά τῆς καὶ μιλοῦσε ἐλεύθερα, χωρὶς νὰ ὑποψιάζεται ὅτι αὐτὸ μποροῦσε νὰ ἔχῃ συνέπειες...

Ἕνα μεσημέρι, μετὰ τὸ γεῦμα, οἱ ἄλλοι προσκεκλημένοι κατέβηκαν στὸ πάρκο. Ἐγὼ ἔμεινα στὸ σαλόνι μόνος μὲ τὴν Ἐριέττα.

Ἡ ζέστη ἦταν τὴν ἡμέρα ἐκείνη καταθλιπτική. Μέσα ἀπὸ τὰ κατεβασμένα στὸρ εἰσχωροῦσαν μέσα, σὰν χρυσάφι, λιγοστὲς ἀχτίδες ἡλίου. Ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο ἔμπαινε μέσα ἡ μυρωδιὰ τοῦ φρεσκοκομμένου ἄχυρου. Κάθε τόσο, ἀπὸ τὰ δένδρα, ἕνα πουλὶ ἔβγαζε μιὰ νυσταγμένη τρίλλια...

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ Ἐριέττα κάθησε στὸ πιάνο καί, ἀφηρημένα, ἄρχισε νὰ παίζῃ «Τραβιάτα» :

Πάντα ἐλεύθερη θὰ ζήσω...

Ἡ μελωδία ξέφευγε κάτω ἀπὸ τὰ δάχτυλά της ἁπλῆ, γοργή, γλυκειὰ κι' εὐχάριστη καὶ τὴν ἐνανούριζε... Τῆς φαινόταν ὅτι ἡ καρδιά της τῆς μιλοῦσε καὶ ὅτι τὴν ἄκουγε νὰ μιλάη...

Ἐγὼ καθόμουν ὄρθιος πίσω της... Τὸ ἀνοιχτὸ φόρεμά της ἄφινε νὰ φαίνεται ὁ λευκὸς σβέρκος της, στὸν ὁποῖον ἔπεφταν ἀπειθάρχητες ἡ σγουρὲς μποῦκλες της... Ἔννοιωθα ἕνα ἀκαθόριστο συναίσθημα. ἕνα εἶδος ἀπροσδιόριστης γοητείας ἴσως... Τὰ ἀρώματα τῶν κάμπων, ἡ βαρειὰ ζέστη ποὺ ἐρχόταν ἀπέξω καὶ ἡ θλιμμένη μελωδία τῆς «Τραβιάτας» μοῦ γέμιζαν τὸ κεφάλι. Ἔννοιωθα δάκρυα νὰ μοῦ πλημμυρίζουν τὰ μάτια.... Καὶ ὅμως χαμογελοῦσα... Καί, ἄξαφνα, σὲ μιὰ στιγμὴ τρέλλας, ἔσκυψα καὶ φίλησα τὴ νέα στὰ χρυσὰ της μαλλιά...

Πρὶν προφτάσω ὅμως νὰ σκεφτῶ αὐτὸ ποὺ εἶχα κάνει, ἡ Ἐριέττα γύρισε τὸ κεφάλι της καὶ μοῦ ἀνταπέδωσε τὸ φίλημα... Ἔπειτα, γυρίζοντας ἐπάνω στὸ κάθισμά της, ἔκρυψε τὸ κεφάλι της μέσα στὰ χέρια της καὶ ἄρχισε νὰ ὀλολύζῃ...

Ἔννοιωσα τότε ἕνα θάμπωμα καὶ στάθηκα ἀκίνητος, ἐκμηδενισμένος κοντὰ σ' αὐτὴ τὴ γυναίκα ποὺ ἔκλαιγε... Δὲν τολμοῦσα νὰ κάνω οὔτε μιὰ κίνησι, οὔτε νὰ κλάψω... Θὰ προτιμοῦσα χίλιες φορές, ἀντὶ νὰ μοῦ ἀνταπέδιδε τὸ φίλημά μου, νὰ μὲ εἶχε μπατσίσῃ, νὰ μὲ εἶχε ξεσκίσῃ μὲ τὰ τριανταφυλλένια της νύχια... Θὰ ἤμουν ἄξιος μιᾶς τέτοιας τιμωρίας... Μὰ αὐτὰ τὰ δάκρυα, αὐτὰ τὰ δάκρυα, τῶν ὁποίων δὲν ἤξερα οὔτε τὴν ἀφορμή, οὔτε τὸ φάρμακο, μοῦ ἔλεγαν πὼς ἤμουν ἕνα κτῆνος καὶ μοῦ ξέσκιζαν τὴν καρδιά... Ἀ ! Εἶνε πολὺ ἀνανδρο νὰ κάνη κανεὶς νὰ κλαίη ἔτσι μιὰ γυναίκα... εἶνε μαρτύριο τὰ δάκρυά της... Ὑπέφερα ἴσως πιὸ πολὺ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπ' ὅ,τι ἔχω ὑποφέρει σ' ὅλη μου τὴ ζωή...

Τέλος, ἡ Ἐριέττα ἡσύχασε καὶ οἱ λυγμοί της ἔγιναν ἀραιοί, πνιγμένοι, σὰν τὶς τελευταῖες πνοὲς μιᾶς μπόρας ποὺ γαλαγνεύει...

Ἔπειτα ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ εἶδα τότε στὴν ἄκρη τῶν ματιῶν της, ποὺ τὰ σκέπαζαν τὰ μπερδεμμένα της μαλλιά, νὰ λάμπουν ἀκόμη μερικὰ δάκρυα.

Μὲ μιὰ παιδικὴ χειρονομία ταχτοποίησε τὰ μαλλιά της, σκούπισε τὰ δάκρυά της καί, πιάνοντάς με ἀπὸ τὸ χέρι, μοῦ εἶπε μ' ἕνα θλιβερὸ χαμόγελο :

— Συγχωρῆστε με, φίλε μου, γιὰ τὴν ἀπελπισία μου αὐτή, ποὺ ἴσως νὰ σᾶς φάνηκε πολὺ γελοία, γιατὶ δὲν ὑποψιάζεστε ἴσως πόσες θλίψεις καὶ δάκρυα ὑπάρχουν στὴ ζωή μου... Μὲ βλέπετε, ὅπως μὲ βλέπει ὅλος ὁ κόσμος, ἀμέριμνη καὶ εὔθυμη, καὶ νομίζετε πὼς ἔχω ἐγκαρτερήσει στὴ μοῖρα μου... Δὲν ξέρετε πόσες νύχτες ἔχω περάσει ἀγρυπνη, ὀλολύζοντας μὲ σπαραγμὸ ἐπάνω στὸ προσκέφαλό μου... Δὲν ξέρετε πόσο νερὸ μοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ πλένω τὰ γελαστά μου μάτια καὶ νὰ σβύνω ἀπ' αὐτὰ τὰ ἴχνη τῶν δακρύων μου... Ὦ ! εἶνε φρικτὸ νὰ εἶνε μιὰ κόρη νέα, νὰ ξέρῃ πὼς εἶνε ὡραία, νὰ βλέπῃ τὶς ἄλλες ν' ἀγαπιῶνται, νὰ θέλη ν' ἀγαπηθῆ καὶ νὰ μὴν τὴν ἀγαπάη κανείς... Ὦ ! εἶνε φρικτὸ νὰ μὲ θεωροῦν σὰν ἕνα σπασμένο παιγνίδι, ἀπορριγμένο σὲ μιὰ γωνιὰ ποὺ κανεὶς δὲν τὸ προσέχει... Ὦ ! Γιατὶ νὰ μὴν εἶμαι ἄσχημη καὶ ἀποκρουστική;... Θὰ προτιμοῦσα νὰ προκαλῶ τὴ φρίκη καὶ ὄχι τὴ συμπόνια, μὲ τὴν ὁποία οἱ ἄλλοι ζητοῦν νὰ γλυκάνουν τὴν πληγή μου καὶ μὲ τὴν ὁποία τὴ φαρμακώνουν... Ξέρετε τί μαρτύριο εἶνε γιὰ μιὰ γυναίκα νὰ νοιώθῃ ὅτι δὲν εἶνε γυναίκα;... Γιὰ ὅλους σας εἶμαι μιὰ καλὴ σύντροφος, γιὰ κανένα ὅμως δὲν εἶμαι μιὰ νέα κόρη... Κανεὶς δὲν σκέφτηκε ποτὲ ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ μ' ἀγαπήσῃ... Ὅταν μοῦ δίνετε τὸ χέρι, κοκκινίζω ἀπὸ ντροπή, ὅπως κοκκινίζει ἕνας ζητιάνος γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη ποὺ τοῦ πετοῦν ἀδιάφορα... Εἶμαι φίλη σας καὶ δὲν ὑποψιάζεστε ὅτι ἡ φιλία ἑνὸς ἀνδρὸς καὶ μιᾶς γυναικὸς εἶνε ἕνα αἴσθημα ψεύτικο, ποὺ σκεπάζει τὴν περιφρόνησι ἢ τοὐλάχιστον τὴν ἀδιαφορία... Ξαφνιάζεστε ποὺ μ' ἀκοῦτε νὰ τὰ λέω ὅλ' αὐτά ;... Μὰ δὲν ἔχω ὑποφέρει ἀρκετά, ὥστε νὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ μιλήσω...

»Πόσον καιρὸ ἔχω ποὺ παλεύω μὲ τὴ μοῖρα μου !... Θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχω νικηθῆ καὶ νἄχω ἐγκαρτερήσῃ... Μὰ ὄχι!... Δὲν μπορῶ νὰ ἐγκαρτερήσω καὶ ἐπαναστατῶ !... Μὰ ἡ μοῖρα μου μὲ λυγίζει καὶ ξαναπέφτω συντριμμένη... Καὶ ἡ πτῶσις μου εἶνε κάθε μέρα πιὸ βαρειά... Αὐτὸ τὸ φίλημα ποὺ μοῦ δώσατε, φίλε μου, ἦταν τὸ πρῶτο καὶ τὸ τελευταῖο τῆς ζωῆς μου... Γι' αὐτὸ ἔκλαψα, ὅπως κλαίει κανεὶς ὅταν βλέπῃ ἕνα ὄνειρό του νὰ φεύγη μακρυά, γιὰ πάντα... Δὲν θέλω νὰ μάθω ποιὸ αἴσθημα σᾶς ἔκανε νὰ μὲ φιλήσετε... Ὡστόσο ἔνοιωσα γιὰ μιὰ στιγμὴ τί μπορεῖ νὰ εἶνε ἡ ἀγάπη... Τώρα τὸ ὄνειρο πέταξε πειά... Τελείωσε... Ἂς τὸ ξεχάσουμε κι' οἱ δυό μας...

Καί, καθὼς εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ἡ Ἐριέττα κάθησε πάλι στὸ πιάνο, ὅπου ἄρχισε νὰ παίζῃ γοργὰ ἕνα εὔθυμο βάλς...

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα, ἔφυγα ἀπὸ τὸ Παλέζ... Τὴ στιγμὴ ποὺ ἀνέβαινα στὸ ἁμάξι, ἡ Ἐριέττα καθόταν στὸ σκαλοπάτι τῆς ἐξώθυρας, χαμογελαστὴ καὶ ἥσυχη.. Μονάχα, ὅταν τὴν ἀποχαιρέτισα, ἔννοιωσα τὰ δάχτυλά της νὰ τρέμουν μέσα στὸ χέρι μου...

Ἔπειτα, καθὼς τὸ ἁμάξι προχωροῦσε μέσα στὴ δενδροφυτευμένη λεωφόρο, πρόβαλα τὸ κεφάλι μου καὶ κύτταξα πίσω... Ἦταν ἀκόμη ὄρθια στὸ σκαλοπάτι... Εἶδε τὴν κίνησί μου καὶ τότε ἔφερε τὸ χέρι της στὸ στόμα της καὶ μοῦ ἔστειλε ἕνα φίλημα...

Ὅλα πειὰ εἶχαν τελειώσει...

Διετήρησα ἀπὸ τὴν ἱστορία αὐτὴ μιὰ ὀδυνηρὴ ἀνάμνησι... Εἶχα διαπράξει μιὰ κακὴ πρᾶξι... Εἶχα συντρίψει τὴ φτωχὴ καρδιὰ τῆς Ἐριέττας...
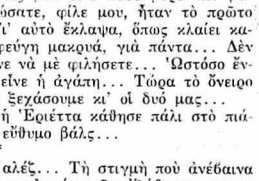
Ἡ Ἐριέττα, ἀφηρημένη, ἄρχισε νὰ παίζῃ «Τραβιάτα»...